

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2992/2019
05.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужила – противтужених АА и ББ, обе из ..., чији је заједнички пуномоћник Владимир Хоровиц, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ВВ из ..., чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 41/19 од 04.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог – противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 41/19 од 04.04.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужила – противтужених за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1418/2017 од 04.12.2018. године, ставом првим изреке, одређене су мере заштите од насиља у породици, те је туженом – противтужиоцу забрањено да се приближава тужили – противтуженој АА на удаљености мањој од 100 метара и забрањено му је свако даље узнемиравање тужиле – противтужене АА. Ставом другим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, те је тужили – противтуженој АА забрањено да се приближава туженом – противтужиоцу на удаљености мањој од 100 метара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужила – противтужених којим су тражиле да се туженом – противтужиоцу наложи да се исели из стана број .. на .. спрату вишестамбене зграде у улици ..., да му се забрани да се приближава тужили ББ на удаљености мањој од 100 метара, да му се забрани да приступа у простор око места становања тужиле АА у ..., као и на њеном месту запослења у ... „ГГ“, улица ... број .., да му се забрани да приступа око места становања тужиле ББ на адреси ... број ../., као и да му се забрани свако даље узнемиравање тужиле ББ. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да се тужили – противтуженој ББ, забрани да му се приближава на удаљености

мањој од 100 метара и да се тужиљама – противтуженима забрани да приступају у простор око места становања туженог на адреси ... број .. у Ставом петим изреке, одбијен је предлог тужиља – противтужених за одређивање привремене мере којим су тражиле да се забрани туженом – противтужиоцу да се тужиљи ББ приближава на удаљености мањој од 100 метара, да му се забрани свако даље узнемиравање тужиље ББ, да му се забрани да приступа простору око места становања тужиље АА, као и на месту запослења тужиље АА, те да се забрани туженом да приступа око места становања тужиље ББ на адреси ... број ../. . Ставом шестим изреке, одбијен је предлог туженог – противтужиоца за одређивање привремене мере којом је тражио да се забрани тужиљи - противтуженој ББ да се приближава туженом – противтужиоцу на удаљености мањој од 100 метара и да се забрани тужиљама да приступају простору око места становања туженог на адреси ... број .. у Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Допунском пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1418/17 од 14.02.2019. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, те је тужиљи – противтуженој АА забрањено свако даље узнемиравање туженог – противтужиоца. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог – противтужиоца у делу којим је тражио да се тужиљи – противтуженој ББ забрани свако даље узнемиравање туженог – противтужиоца.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 41/19 од 04.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе парничних странака и потврђене пресуда Основног суда у Новом Саду П2 1418/17 од 04.12.2018. године и допунска пресуда истог суда П2 1418/17 од 14.02.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог – противтужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену (у делу којим је одбијена жалба туженог – противтужиоца), тужени - противтужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиље – противтужене су благовремено поднеле одговор на ревизију туженог – противтужиоца.

Испитујући правилност побијане одлуке на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог – противтужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде из члана 374. став 1. истог закона, на коју се ревизијом указује, с обзиром да је другостепени суд правилно применио одредбе ЗПП-а које су од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да су тужиља – противтужена АА, рођена 1982. године, и тужени – противтужилац ВВ, рођен 1977. године, били у брачној заједници из које имају двоје малолетне деце, синове ДД, рођеног 2010. године, и ЂЂ, рођеног 2016. године. До фактичког прекида заједнице живота ВВ и АА је дошло након физичког инцидента који се догодио ...2017. године, тако што је тужени сутрадан напустио њихов породични стан у ..., у улици ... број ..., док је тужиља АА са малолетном децом остала ту да станује. Тужиља – противтужена ББ је рођена сестра АА. И пре наведеног инцидента, АА и ВВ су имали брачних проблема, због чега су се у ... 2017. године договорили да се разведу, као и да се тужени исели из њиховог породичног стана. Дана ...2017. године кулминирао је конфликт око иселења туженог из стана, па је након 40-так минута свађе тужени позвао полицију, а тужиља рођену сестру ББ и другарицу које су одмах дошле, с тим да АА другарица није ни покушала да уђе у стан, док је тужиља ББ покушала да уђе у стан поред туженог који је стајао на вратима, због чега је дошло до гурања између ових парничних странака, којом приликом је тужиља ББ вукла туженог за мајицу и том приликом га огребала, да би је потом тужени ударио руком у пределу левог рамена, од ког ударца се она затетурала уназад и ударила потиљком у зид, док је за то време тужиља АА, покушавајући да ослободи врата од туженог, била одгурнута од стране туженог, те је и она ударила главом о зид и пала доле. Критичном приликом све странке су задобиле лаке телесне повреде. У вези овог догађаја, по пријави туженог, интервенисала је и полиција која је сачинила службену белешку о истом. ПИ Стари Град је 31.08.2017. године на основу процене ризика донела наредбу о изрицању хитне мере и за туженог и за тужиљу АА у трајању од 48 сати почевши од 31.08.2017. до 02.09.2017. године, да би дана 01.09.2017. године Основни суд у Новом Саду донео решење о предлогу ОЈТ да се продуже хитне мере. Након развода брака, тужени је редовно виђао децу, а тужиља АА није добијала директне претње од стране туженог. Из налаза и мишљења Центра за социјални рад Нови Сад произилази да је тужиља ББ била сведок поремећених партнерских односа дуги низ година између тужиље АА и туженог ВВ, те да је она у најбољој намери преузела превелики део одговорности везано за њихов партнерски однос, због чега су границе њеног уплива у брачни однос биле прекорачене. Тужени је према тужиљи ББ индиректно демонстрирао моћ, док је она пред Центром за социјални рад непрестано плачући изјавила да се јако плаши на шта је тужени све спреман и да је забринута за сестрину безбедност. Центар за социјални рад у Новом Саду је у основном налазу и мишљењу од 19.09.2017. године истакао да је очигледно да су партнерски односи веома поремећени, те да ни ВВ, ни АА нису успели исконтролисати вербални сукоб јер су се међусобно вређали и узајамно претили, те је исти попримио размере физичког у коме су учествовале обе стране, због чега

Центар сматра да је сврсисходно изрећи мере заштите од насиља и према ВВ и према АА и то забрану међусобног приближавања на удаљености мањој од 100 метара, забрану међусобног приступа у простор око места становања партнера, забрану међусобног приступа у простор око места запослења партнера и забрану међусобног сваког другог узнемиравања. Из допунског налаза и мишљења надлежног органа старатељства произилази да иако су АА и ВВ разведени и више не живе заједно дужи временски период, а ВВ је у међувремену засновао нову брачну заједницу у којој је добио малолетно дете, и даље су присутни поремећени породични односи. Такође се изјаснио да мере заштите које је тражио ВВ у односу на тужиљу ББ нису сврсисходне јер наведени не оставља утисак да је аутентично забринут и уплашен за своју безбедност, те је процена да није угрожен ни на који начин.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су односи тужиље АА и туженог ВВ дубоко нарушени и конфликтни, те да је потребно изрећи обостране мере заштите од насиља у породици, али не све мере заштите које су предложене од стране надлежног органа старатељства, будући да је суд закључио да се радило о изолованом инциденту који је настао поводом поремећених односа између супружника у коме су обоје задобили лаке телесне повреде. Стога је туженом – противтужиоцу забранио да се приближава тужиљи – противтуженој АА на удаљености мањој од 100 метара и забранио му свако даље узнемиравање ове тужиље (став први изреке првостепене пресуде), док је и тужиљи АА забранио да се приближава туженом – противтужиоца на удаљености мањој од 100 метара (став други изреке првостепене пресуде), док је ставом четвртим изреке основне пресуде одбио тужбени захтев туженог – противтужиоца да се тужиљи ББ изрекну мере заштите од насиља у породици у односу на туженог – противтужиоца. Допунском пресудом првостепеног суда, ставом првим изреке, одређена је мара заштита од насиља у породици, те је тужиљи - противтуженој АА забрањено свако даље узнемиравање туженог – противтужиоца, док је ставом другим изреке, одбијен противтужбени захтев туженог – противтужиоца да се тужиљи – противтуженој ББ забрани свако даље узнемиравање туженог – противтужиоца, због чега је с позивом на одредбе чланова 197. и 198. Породичног закона одлучено као у изреци основне и допунске пресуде.

Другостепени суд је одбио жалбе парничних странака и потврдио првостепену основну и допунску пресуду, сматрајући да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је нашао да су испуњени услови за одређивање мера заштита од насиља у породици обостраном забраном приближавања другој страни на удаљености мањој од 100 метара и забраном сваког даљег узнемиравања у односу на тужиљу АА и туженог – противтужиоца ВВ, док су у преосталом делу тужбени и противтужбени захтеви неосновани.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су делимично усвојили као основан тужбени захтев тужиље – противтужене АА, те одредили мере заштите од насиља у породици тако што су туженом – противтужиоцу забранили да јој се приближава на удаљености мањој од 100 метара и забранили му свако даље узнемиравање ове тужиље – противтужене, као и када су одбили противтужбени захтев туженог – противтужиоца у делу којим је тражио да се тужиљи – противтуженој ББ изрекну тражене мере заштите од насиља у породици, те да јој се забрани да му се приближава на удаљености мањој од 100 метара и да јој се забрани свако даље узнемиравање туженог – противтужиоца, као и да се обема тужиљама – противтуженима забрани да приступају туженом – противтужиоцу у простор око места његовог становања, дајући у својим одлукама довољне и јасне разлоге које као правилне прихвата и овај суд.

Одредбом члана 197. став 1. Породичног закона је прописано да насиље у породици представља понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док је ставом 2. тачка 1. истог члана прописано да се насиљем у породици у смислу става 1. овог члана, између осталог, сматра нарочито наношење или покушај наношења телесне повреде, а тачком 6. става 2. истог члана, нарочито вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Одредбом члана 197. став 3. тачка 1. Породичног закона, прописано је да се члановима породице у смислу става 1. овог члана сматрају супружници или бивши супружници, док је тачком 2. става 3. истог члана прописано да се члановима породице сматрају, између осталог, и лица у тазбинском сродству.

Одредбом члана 198. став 1. Породичног закона прописано је да се против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице.

Код чињенице да су конфликтни и поремећени односи између тужиље АА и туженог ВВ, да су били чести вербални конфликти, а да је дошло и до физичког обрачуна између ових странака ...2017. године, у којем су оба лица претрпела лаке телесне повреде, правилно је другостепени суд закључио да је изрицање мера заштите од насиља у породици забраном туженом приближавања овој тужиљи на удаљености мањој од 100 метара, као и општом забраном сваког даљег узнемиравања ове тужиље, оправдано и сврсисходно будући да је тужени поред вршења вербалног насиља и психичког узнемиравања ове тужиље, критичном приликом угрозио и њен телесни интегритет. Такође, код чињенице да су се тужиља АА и тужени у међувремену развели и да је тужени засновао нову брачну заједницу, те да више нема никаквог контакта са тужиљом ББ, бившом свастиком, правилно је другостепени суд закључио да је противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражено изрицање мера заштита од насиља у породици

тужиљи – противтуженој ББ неоснован будући да се сам тужени током поступка изјаснио да се не осећа угроженим од стране ове тужиље, због чега изрицање предложених мера заштите не би било оправдано.

Указивање туженог – противтужиоца у ревизији да изоловани инцидент не представља насиље у породици у смислу одредбе члана 197. ПЗ, већ је неопходно постојање понашања и угрожавања у континуитету, као и да у конкретном случају он није предузео никакве акте насиља према тужиљи – противтуженој АА, који би у датим субјективним и објективним околностима оправдавали одређивање мера заштите од насиља у породици, а нарочито с обзиром да се он након наведеног инцидента иселио из стана који је у његовом власништву и засновао нову брачну заједницу у којој је добио дете и од тада се у односу на ову тужиљу држи индиферентно, је без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари. Наиме, у ситуацији када је утврђено да су односи између туженог и тужиље АА дужи временски период поремећени, да су били чести вербални сукоби, који су наведеног датума кулминирали и обостраним физичким насиљем, овај суд, попут другостепеног суда, сматра да је одређивање опште мере заштите од насиља у породици забраном даљег узнемиравања и мере забране приближавања на удаљености мањој од 100 метара, адекватно у конкретној ситуацији и довољно да утиче на обе странке да престану са даљим вербалним и психичким узнемиравањем, а да им са друге стране пружи сигурност као жртвама насиља. Ово посебно имајући у виду да мера заштите од насиља у породици може трајати највише годину дана од њеног изрицања, те да уколико накнадно престану разлози због којих су ове обостране мере биле одређене, исте неће бити продужене.

Неосновани су и наводи ревидента да је погрешна одлука о одбијању његовог противтужбеног захтева да се према тужиљи ББ изрекну мере заштите од насиља у породици. Ово стога што је сврха изрицања мера заштите од насиља у породици да заштите жртву у смислу да се са насиљем престане и да се умање последице истог, те да чињеница да су се тужиља АА и тужени у међувремену развели, да се он иселио из стана и засновао нову брачну заједницу, иде у прилог закључку нижестепених судова да је отпао узрок сукобљавања између туженог и ове тужиље, као рођене сестре тужиље АА, која је учествовала у динамици поремећеног партнерског односа сестре и зета и претерано се мешала у њихов брачни однос, а нарочито имајући у виду да је и сам тужени – противтужилац изјавио да се ни на који начин не осећа угроженим од стране ове тужиље, због чега се не може сматрати жртвом насиља.

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност другостепене одлуке, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Одлука из става другог изреке пресуде донета је у смислу одредбе члана 165. у вези члана 154. став 1. ЗПП, будући да околности овог случаја нису

изискивале састављање одговора на ревизију, због чега се иста не може сматрати
нужним трошком неопходним за одлучивање о ревизији.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић